

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Miloslava Výborného a Mgr. Davida Hipšra v právní věci navrhovatelů: **a) Ing. J. V.**, **b) R. V.** zastoupených Mgr. Radovanem Dospělem, advokátem se sídlem Marešova 305/14, Brno, proti odpůrkyni: **obec Telnice**, se sídlem úřadu Růžová 243, Telnice, zastoupené JUDr. Zdeňkem Bařinou, advokátem se sídlem Nová 285/33, Troubsko, o návrhu na zrušení části opatření obecné povahy – Územního plánu obce Telnice schváleného usnesením Zastupitelstva obce Telnice ze dne 17. 12. 2012, č. 35/12, o kasační stížnosti navrhovatelů proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 11. 11. 2015, čj. 66 A 4/2015 – 102,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 11. 11. 2015, čj. 66 A 4/2015 – 102, **se zrušuje** a věc **se vrací** krajskému soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

1. Návrhem podaným dne 26. 6. 2015 u Krajského soudu v Brně se navrhovatelé domáhali zrušení části opatření obecné povahy – Územního plánu obce Telnice schváleného usnesením Zastupitelstva obce Telnice ze dne 17. 12. 2012, č. 35/12 (dále též „napadené OOP“).

II.

2. Krajský soud rozsudkem ze dne 11. 11. 2015, čj. 66 A 4/2015 – 102, návrh zamítl. Rozsudek krajského soudu, stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, je dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost zcela odkazuje.

III.

3. Navrhovatelé (stěžovatelé) brojili proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

4. V prvním okruhu námitek stěžovatelé nesouhlasili se závěrem krajského soudu, podle kterého § 101b odst. 3 s. ř. s. neumožňuje zohlednit skutečnosti, které nastaly až po vydání napadeného OOP. Krajský soud z tohoto předpokladu nesprávně dovodil, že převážnou část žalobních námitek bylo třeba odmítnout, protože se opíraly o zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném od 1. 1. 2013, tedy až po vydání napadeného OOP. Postup odpůrkyně po nabytí účinnosti předmětného OOP měl a má zásadní vliv na práva stěžovatelů. Dne 7. 10. 2014, tedy téměř dva roky po vydání napadeného OOP, odpůrkyně nechala zapsat do katastru nemovitostí předkupní práva plynoucí z napadeného OOP, která se vztahovala k pozemkům ve vlastnictví stěžovatelů. Tento postup byl v rozporu se stavebním zákonem ve znění účinném od 1. 1. 2013 a i s jeho předchozím zněním. Odpůrkyně měla povinnost zaslat informaci o vymezení předkupních práv vztahujících se k veřejně prospěšným stavbám a veřejně prospěšným opatřením v územním plánu příslušnému katastrálnímu úřadu v co nejkratší době po vydání územního plánu z důvodu ochrany práv dotčených subjektů. Namítaným zásahem do práv stěžovatelů se krajský soud vůbec nezabýval.

5. V dalším okruhu námitek stěžovatelé vytkli krajskému soudu, že nesprávně posoudil vymezení veřejně prospěšných staveb a opatření označených jako D7 a D30. Plocha D30 může být ve svém účelu (zajištění přístupové cesty k ploše P70) zcela nahrazena plochou D7, je tedy prokazatelně zcela nadbytečná a nepřijatelně duplicitní. Vymezení plochy D30 přitom negativně zasahuje do práv stěžovatelů. Byť krajský soud připustil existenci určitých návrhem namítaných rozporů v napadeném OOP, účelově tvrdil, že nejsou takového charakteru, aby mohly zasáhnout práva stěžovatelů. Tento závěr není ničím podložen, je proto nepřezkoumatelný. Stěžovatelé uvedli v návrhu konkrétní příklad negativního zásahu do práv, který spočíval v tom, že byli nesprávným označením a vymezením ploch uvedeni v omyl, v jehož důsledku se domnívali, že plocha D30 není veřejně prospěšnou stavbou, a proto necítili potřebu proti ní cokoliv namítat. Podání námitek, které mohly být uplatněny v procesu pořízení územního plánu, již nelze namítat v řízení o umístění stavby. Stěžovatelům tak bylo odňato právo řádně a včas uplatnit námitky proti vymezení plochy D30. Soud ponechal zásah do práv stěžovatelů bez ochrany a s námitkami se řádně nevypořádal.

IV.

6. Odpůrkyně se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila s rozsudkem krajského soudu. V průběhu celého procesu vytváření a schvalování územního plánu postupovala v souladu s platnými a účinnými právními předpisy. Změna právního předpisu, k níž došlo po vydání napadeného OOP, nemůže jít k tíži odpůrkyně.

7. Námitka týkající se duplicity veřejné dopravní a technické infrastruktury je podle odpůrkyně nepravdivá a nemá vliv na soulad napadeného OOP s právními předpisy. V územním plánu jsou vymezeny zastavitelné plochy Z7, Z8 a Z65, ke kterým je třeba zajistit přístup. Ten je řešen pomocí plochy D7 (která má zajistit přístup k Z8 a části Z65

určeným pro bydlení v rodinných domech) a plochy P70 (která má zajistit přístup k Z7 určené pro objekt se sociálními službami).

V.

8. V replice stěžovatelé zdůraznili, že proces pořizování územního plánu (včetně jeho dopadů na práva vlastníků nemovitostí) je kontinuálním procesem a nelze na něj nahlížet jako na ukončený okamžikem vydání OOP. V posuzované věci nejde ani tak o zákonnost samotného vydání napadeného OOP, ale spíše o zákonnost jeho dalšího uplatňování. Odpůrkyně vědomě poškodila práva stěžovatelů a nerespektovala nově stanovené povinnosti. Není možné tvrdit, že po vydání územního plánu již po celou dobu jeho platnosti nemusí být dodržovány nově přijaté zákony.

9. Ve vztahu ke druhému okruhu námitek stěžovatelé setrvali na stanovisku, že dopravní obslužnost plochy občanské vybavenosti P70 může být plně zajištěna dopravní plochou D7. Dopravní plocha D30 je proto prokazatelně nadbytečná, čímž nepřípustně zasahuje do práv stěžovatelů. Územní plán se nemůže zabývat umístěním jednotlivých staveb, argumentace odpůrkyně je proto nepřiléhavá.

VI.

10. Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

11. Kasační stížnost je důvodná.

12. Nejvyšší správní soud musel z úřední povinnosti přihlédnout k vadě řízení před krajským soudem, která spočívala v rozhodnutí věci bez nařízení jednání, aniž by soud vyzval stěžovatele v souladu s § 51 s. ř. s. k vyjádření, zda s takovým postupem souhlasí.

13. Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. „[s]*oud může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.*“ Nezbytným předpokladem fikce souhlasu, na základě které soud může o návrhu rozhodnout bez jednání, je tedy doručení výzvy k vyjádření, zda účastník souhlasí s tímto postupem.

14. Jakkoliv krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, že „*věc byla projednána bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek dle § 51 odst. 1 s. ř. s.*“, toto tvrzení nemá oporu v obsahu soudního spisu. Z doručenky datové zprávy zaslané zástupci stěžovatelů připojené k č. listu 73 spisu krajského soudu vyplývá, že jim bylo zasláno pouze usnesení vyzývající k úhradě soudního poplatku a poučení o možnosti namítat podjatost podle § 8 s. ř. s. Naopak podle doručenky datové zprávy zaslané odpůrkyni, připojené k témuž listu soudního spisu, byla odpůrkyni zaslána mimo jiné výzva podle § 51 s. ř. s. Údajům na doručenkách odpovídají také listiny založené ve spisu krajského soudu (č. listu 74 až 77). Výzva podle § 51 s. ř. s. adresovaná stěžovatelům se ve spisu nenachází. Souhlas stěžovatelů k rozhodnutí věci bez nařízení jednání není obsažen ani v samotném návrhu ze dne 26. 6. 2015, ani v replice ze dne 2. 10. 2015. Na č. listu 98 se nachází pouze souhlas

odpůrkyně s rozhodnutím věci bez jednání, který je podmíněn tím, že návrh bude zamítnut.

15. Nejvyšší správní soud proto považoval za prokázané, že výzva podle § 51 s. ř. s. nebyla stěžovatelům odeslána. V posuzované věci nebyly splněny podmínky ani dalších případů výslovně předvídaných soudním řádem správním, kdy by soud mohl rozhodnout o věci samé bez jednání, neboť návrh byl zamítnut (srov. § 51 odst. 2 ve spojení s § 76 a § 101b odst. 4 s. ř. s. *a contrario*).

16. Právo účastníka řízení na veřejné projednání věci v jeho přítomnosti, včetně možnosti vyjádřit se k věci, je v ústavněprávní rovině zaručeno čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Rozhodl-li soud o věci bez nařízení jednání, aniž navrhovateli řádně doručil výzvu k vyslovení souhlasu s takovým postupem (§ 51 s. ř. s.), došlo v řízení k vadě, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (srov. např. rozsudky ze dne 11. 11. 2004, čj. 6 Azs 28/2003 – 59, č. 482/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 11. 2005, čj. 4 As 46/2004 – 58, nebo ze dne 30. 9. 2009, čj. 8 As 49/2008 – 62). K vadám podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je soud povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.)

17. Nejvyšší správní soud se v tomto okamžiku nemůže vyjádřit k námitkám uplatněným stěžovateli v kasační stížnosti vztahujícím se vymezení ploch dopravní obslužnosti v napadeném OOP (viz odst. 0 a 0), protože nelze předjímat další vývoj věci v návaznosti na případné jednání před krajským soudem. Vypořádání těchto námitek by bylo předčasné a potvrzení, nebo popření správnosti závěrů krajského soudu by postrádalo svůj význam.

18. Ve vztahu k ostatním námitkám shrnutým v odst. 0 a 8, které brojí proti postupu odpůrkyně po vydání OOP, Nejvyšší správní soud pouze obecně podotýká, že předmětem řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části je přezkum zákonnosti samotného OOP a procesu, který jeho vydání předcházel. Tomu odpovídá také § 101b odst. 3 s. ř. s., podle kterého „[p]*ři přezkoumání opatření obecné povahy vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání opatření obecné povahy*.“ V rámci tohoto typu řízení nelze přezkoumat navazující procesy nebo následný postup obce, která územní plán vydala. Pro účely posuzované věci není rozhodné, zda se žalobní námitky směřující proti postupu odpůrkyně po vydání OOP opíraly o správné znění zákona (v této části bylo odůvodnění napadeného rozsudku nadbytečné), tyto námitky nemohou být v rámci řízení podle § 101a a násl. s. ř. s. přezkoumány již jen z toho důvodu, že brojí proti skutečnostem, které nastaly až po vydání napadeného OOP. Na tomto závěru by nemohlo nic změnit ani případné jednání před krajským soudem.

19. Nejvyšší správní soud uzavřel, že krajský soud zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, proto napadený rozsudek zrušil a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1. s. ř. s.). V něm krajský soud rozhodne vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Krajský soud rozhodne v novém rozhodnutí rovněž o nákladech řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 25. října 2016

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu